

Spis treści

Wstęp	9
ROZDZIAŁ 1. Dokumentacja z badania „polisą ubezpieczeniową” biegłego rewidenta – pojęcie, istota, cele i zadania (Agnieszka Piechocka-Kaluźna)	13
1.1. Pojęcie i istota dokumentacji rewizyjnej	14
1.2. Pojęcie i istota dokumentacji roboczej	17
1.3. Dowody badania – pojęcie, rodzaje	19
1.4. Cele, funkcje i zadania dokumentacji z badania	21
1.5. Odpowiedzialność biegłego rewidenta – dokumentacja z badania jako „polisą ubezpieczeniową”	22
ROZDZIAŁ 2. Dokumentacja rewizyjna a przepisy prawa (Radosław Kaluźny) ...	25
2.1. Międzynarodowe regulacje prawne dotyczące dokumentacji rewizyjnej	25
2.2. Krajowe regulacje prawne dotyczące dokumentacji rewizyjnej	33
ROZDZIAŁ 3. Dokumentacja z badania a wprowadzone od 1 stycznia 2010 r. zasady wewnętrznej kontroli jakości (Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos)	42
3.1. Regulacje prawne	42
3.2. Zasady wewnętrznej kontroli jakości podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	43
3.2.1. System wewnętrznej kontroli jakości	43
3.2.2. Elementy systemu wewnętrznej kontroli jakości	45
3.2.3. Dokumentacja systemu wewnętrznej kontroli jakości	58
3.3. Dokumentacja z badania a ślady funkcjonowania systemu wewnętrznej kontroli jakości	59
3.4. Zasady wewnętrznej kontroli jakości a Norma nr 5	65
ROZDZIAŁ 4. Karta robocza z badania (Agnieszka Piechocka-Kaluźna)	68
4.1. Pojęcie, rodzaje, funkcje i zadania karty roboczej z badania	68
4.2. Konstrukcja karty roboczej	71
4.2.1. Nagłówek karty roboczej	71
4.2.2. Metodologia badania danego obszaru	75

4.2.3. Indywidualna część karty roboczej dla każdego obszaru	81
4.2.4. Ustalenia badania	85

ROZDZIAŁ 5. Dokumentacja z badania (*Radosław Kałużny*) **97**

5.1. Ogólne informacje o badanej jednostce	97
5.2. Istotne umowy	104
5.3. Ostateczne dokumenty	107
5.4. Przegląd strategiczny i kontynuacja działalności	110
5.5. Ocena ryzyka kontroli wewnętrznej	113
5.6. Oświadczenia i inne dokumenty	118
5.7. Plan badania	123
5.8. Ocena ryzyka	125
5.9. Istotność badania	129
5.10. Wybór próby	135
5.11. Uchwały i inne dokumenty z posiedzeń organów badanej jednostki	139
5.12. Przegląd analityczny	142
5.13. Inwentaryzacja	147
5.14. Weryfikacja wyników badania i zestawienie korekt	150

ROZDZIAŁ 6. Dokumentacja z badania – karty robocze dotyczące badania bilansu (*Radosław Kałużny, Agnieszka Kryskiewicz-Burnos, Agnieszka Piechocka-Kałużna*) **155**

6.1. Wartości niematerialne i prawne	155
6.2. Rzeczowe aktywa trwałe	163
6.3. Inwestycje długoterminowe	175
6.4. Należności długoterminowe	181
6.5. Zapasy	186
6.6. Należności z tytułu dostaw i usług	201
6.7. Pozostałe należności	208
6.8. Inwestycje krótkoterminowe	212
6.9. Aktywne rozliczenia międzyokresowe	217
6.10. Kapitał własny	221
6.11. Rezerwy na zobowiązania	228
6.12. Zobowiązania finansowe	232
6.13. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	237
6.14. Zobowiązania publicznoprawne	242
6.15. Pozostałe zobowiązania	247
6.16. Pasywne rozliczenia międzyokresowe	251
6.17. Odroczony podatek dochodowy	255

ROZDZIAŁ 7. Dokumentacja z badania – karty robocze dotyczące badania rachunku zysków i strat (*Radosław Kałużny, Agnieszka Kryskiewicz-Burnos, Agnieszka Piechocka-Kałużna*) **260**

7.1. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi lub przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	260
7.2. Koszty działalności operacyjnej lub koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży, koszty ogólnego zarządu	265
7.3. Przychody i koszty pozostałej działalności operacyjnej	272

7.4. Przychody i koszty finansowe	276
7.5. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	279
7.6. Wynik finansowy i podatek dochodowy	283

ROZDZIAŁ 8. Dokumentacja z badania – karty robocze dotyczące pozostałych części sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności (Radosław Kałużny, Agnieszka Kryskiewicz-Burnos, Agnieszka Piechocka-Kałużna)	287
8.1. Informacja dodatkowa	287
8.2. Rachunek przepływów pieniężnych	291
8.3. Zestawienie zmian w kapitale własnym	296
8.4. Sprawozdanie z działalności	299
Zakończenie	304
Bibliografia	305

Zawód biegłego rewidenta zawsze był trudny i odpowiedzialny. Jednak przed laty, kiedy to spektakularnie spadły takie giganty jak Enron czy WorldCom, przyniósł nam audytorom, wywołania szczególne. W dobie dalszych wielkich skandałów spowodowanych prowadzeniem rachunkowości kreatywnej (w pejoratywnym tego sformułowania znaczeniu) zjawisko weryfikacji, oceniania pracy biegłych rewidentów przybrało na sile. Po tym jak w mediach nagłośniono sprawy prowadzenia oszukańczej rachunkowości takich firm jak Sensorimatic, Sonbeart, Xenos, CUC/Cedant, Insigrida, Libent, Rite Aid, Allegheny (AHEREF) czy Lockheed powszechne stało się formułowanie zarzutów pod adresem biegłych rewidentów o brak niezależności czy też kwestionowanie ich fachowości. Kiedy okazało się, że w wielu przypadkach w badanych przez biegłego rewidenta spółkach przedsięwzięto sytuacje finansowe spółki jako lepszą niż była w rzeczywistości, co przyniosło olbrzymie straty inwestorom i pracownikom, często naciskał na zwiększenie odpowiedzialności biegłych rewidentów za wydaną opinię.

W tej sytuacji coraz ważniejsze staje się odpowiednie i wystarczająco dokumentowanie toku badania sprawozdanie finansowe tak, aby biegły rewident w każdej chwili mógł wykazać, że przeprowadzone przez niego badanie odbyło się w sposób prawidłowy, a wyniki wyrażone w postaci opinii i raportu są miarodajne. Dlatego należy podkreślić, że dziś, w dobie szczególnej cenzury poczynan księgowych i biegłych rewidentów, rola dokumentacji z badania sprawozdania finansowego jest nie do przecenienia.

Celem tej książki jest podjęcie próby opracowania koncepcji (wzoru) dokumentacji rewizyjnej, która spełniałaby wymogi prawa i sugestie zawarte w literaturze przedmiotu oraz zapewniła bezpieczeństwo biegłemu rewidentowi, stając się jego „polisą ubezpieczeniową”. Podmiotem jest tu biegły rewident dokonujący